

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 917/24
18.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Милимира Лукића, председника већа, Маје Илић и Раше Јанковића, чланова већа, са вишим саветником Јеленом Савић, записничарем, у кривичном предмету против **окривљеног АА**, због кривичног дела силовање из члана 178 став 3 у вези става 1 КЗ, одлучујући о жалбама јавног тужиоца ВЈТ у Београду и браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Петровића, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду 4К.бр. 416/21 од 12.03.2024. године, у седници већа одржаној у одсуству уредно обавештеног јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду, дана **18.11.2024. године**, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

Усвајањем жалбе јавног тужиоца ВЈТ у Београду, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Вишег суда у Београду 14К.бр. 416/21 од 12.03.2024. године, у делу одлуке о казни, тако што Апелациони суд у Београду, **окривљеног АА**, са ближим подацима као у изреци пресуде, због кривичног дела силовање из члана 178 став 3 у вези става 1 КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, применом одредби чланова 2, 4, 5, 42, 43, 45, 54, 55а и 63 КЗ **ОСУЂУЈЕ на казну затвора у трајању од 14 (четрнаест) година**, у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 19.03.2021. године, па надаље, док се жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Петровића, **ОДБИЈА** као неоснована, а пресуда Вишег суда у Београду 4К.бр.416/21 од 12.03.2024. године, у непреиначеном делу, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду 4К.бр. 416/21 од 12.03.2024. године, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела силовање из члана 178 став 3 у вези става 1 КЗ, те је осуђен на казну затвора у трајању од 10 (десет) година и 6 (шест) месеци, у коју му се урачунава време проведено у притвору, почев од 19.03.2021.

године, па надаље, с тим што притвор може трајати до упућивања окривљеног у Завод за извршење кривичних санкција, али најдуже док не истекне време трајања казне изречене у првостепеној пресуди. На основу члана 264 ЗКП окривљени се обавезује да надокнади трошкове кривичног поступка, чија ће висина бити одређена посебним решењем, а на основу одредбе члана 142 став 2 тачка 1 и став 3 ЗКП, одређује се узимање узорка за форензичко-генетичку анализу од окривљеног.

Против наведене пресуде, жалбе су изјавили:

- јавни тужилац ВЈТ у Београду, због одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Апелациони суд у Београду преиначи побијану пресуду, тако што ће окривљеном изрећи максималну казну затвора за кривично дело за које је осуђен и

- бранилац окривљеног АА, адвокат Александар Петровић, из свих законских разлога, са предлогом да Апелациони суд у Београду преиначи побијану пресуду, окривљеног ослободи од оптужбе или укине ожалбену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Јавни тужилац Апелационог јавног тужилаштва у Београду је у свом поднеску Ктж.бр.959/24 од 20.08.2024. године, предложио да Апелациони суд у Београду усвоји као основану жалбу јавног тужиоца ВЈТ у Београду, преиначи побијану пресуду, тако што ће окривљеном изрећи максималну казну затвора, а да жалбу браниоца окривљеног, одбије као неосновану.

Апелациони суд у Београду је одржао седницу већа, у одсуству уредно обавештеног јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду, на којој је размотрио списе предмета, заједно са побијаном пресудом, коју је испитао у оквиру основа, дела и правца побијања, који су истакнути у изјављеним жалбама, па је по оцени жалбених навода и предлога, донео одлуку као у изреци пресуде.

Жалбом браниоца окривљеног АА, адвоката Александра Петровића се указује да је побијаном пресудом учињена битна повреда одредаба кривичног поступка, будући да је пресудом прекорачена оптужница, те да време и место кривичног дела одређује временски интервал од 18. до 19.03.2021. године у свлационици фирме "...", при чему суд цени и радње које нису квалификоване као кривично дело и све околности тумачи као отежавајуће за окривљеног, у ком смислу се положај окривљеног додатно погоршава у погледу правне оцене дела, при чему у току поступка није изведен ниједан доказ који на несумњив начин потврђује да је осуђени извршио кривично дело у време и на месту како му се ставља на терет оптужним актом. Наиме, из извештаја о форензичком прегледу лица места произлази да у свлационици нису пронађени трагови који би указивали на поменути догађај, при чему суд не образлаже из којих разлога узима као доказане или недоказане одређене чињенице, већ је само побројао све доказе, али исте није ценио, односно није навео да ли их прихвата или не прихвата. С тим у вези, погрешно је утврђено чињенично стање, будући да током поступка није утврђен механизам настанка повреда код оштећене, при чему из налаза и мишљења вештака психијатра, везано за вештачење оштећене, произлази да исти не искључује могућност свесних модификација исказа тј. манипулативну измену аутентичног описа предметног догађаја, што даље указује да оштећена није говорила истину приликом давања својих

исказа, нити су њени искази били доследни, а на чијем исказу суд заснива пресуду, што је све довело до погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и до погрешне примене материјалног права.

Међутим, насупрот изнетим жалбеним наводима браниоца окривљеног који суштински оспорава чињенично стање дато у образложењу побијане пресуде, уз другачију оцену доказа од оне која је дата у образложењу пресуде, по налажењу Апелационог суда у Београду, правилно је првостепени суд ценећи све доказе, како појединачно, тако и у међусобној вези једног са другим, нашао да је окривљени у време, на месту и на начин ближе описан у изреци побијане пресуде, извршио кривично дело које му се диспозитивом оптужног акта ставља на терет, за који став је, у образложењу пресуде, у погледу свих одлучних чињеница дао јасне, довољне и ваљане разлоге, које у свему као правилне, прихвата и овај суд.

Наиме, правилно је првостепени суд у потпуности прихватио исказ оштећене ББ, која је у свом исказу детаљно и јасно описала начин на који је окривљени над њом извршио предметно кривично дело, као и околности које су претходиле извршењу кривичног дела, правилно налазећи да је исказ оштећене потврђен исказима сведока ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ, као и сведока ЕЕ, те медицинском документацијом Ургентног центра Србије и Клинике за гинекологију и акушерство Клиничког центра, као и вештачењем вештака судске медицине др Ђорђа Алимпијевића и вештачењем вештака за информационе технологије мр Саше Крстића, те наведеним снимљеним видео материјалом са видео-надзора објекта "...", преко кога је утврђено да је оштећена истинито говорила у вези са чињеницом да је дана 18.03.2021. године дошла на посао и када је дана 19.03.2021. године у раним јутарњим часовима око 04:10 напустила зграду у којој су радили она и окривљени. У том смислу, осим детаљног исказа оштећене, из исказа испитаних сведока је потврђено да је оштећена ББ послала поруку на телефон сведока ДД, који је 19.03.2021. године, заједно са сведоцима ВВ, ГГ и ЕЕ, отишао на адресу окривљеног како би пронашли оштећену, да су се вратили заједно са оштећеном која је имала маснице и црвенило на лицу, да је показала да јој је окривљени гасио цигарете по рукама, да је била ван себе, смрзнута, да је испричала шта јој се догодило и да је помињала да се плаши за своју фамилију, те је навела да ју је окривљени 18.03.2021. године довео у просторије свлачионице, закључао и држао до 04:00 ујутру, говорио јој "ти не знаш ко сам ја, ја сам припадник "земунског клана", ако зуцнеш ћерку ћу да ти исечем и ставим у киселину", те је говорила да ју је силовао у тој просторији и употребљавао притом и флаше, наводећи да је оштећена деловала уверљиво када је говорила о предметном догађају. С тим у вези, искази сведока ВВ, ГГ, ЕЕ и ДД, у погледу чињенице како је дошло до тога да се 19.03.2021. године оде по оштећену на ..., након СМС преписке између ње и сведока ДД, када му је написала "упомоћ", у потпуности су сагласни са исказом оштећене ББ, садржином СМС порука које су разменили, а који се налазе у списима предмета, у виду фотографије екрана њихових мобилних телефона, а које исказе је суд у потпуности прихватио као веродостојне, с обзиром да су исти потврђени материјалним доказима, у погледу чињеница шта се догодило критичном приликом.

Истовремено, исказ оштећене ББ је у потпуности потврђен и налазом и мишљењем вештака судске медицине и његовим изјашњењем на главном претресу, те је у сагласности са извештајем Ургентног центра од 19.03.2021. године, као и

извештајем лекара специјалисте од истог датума, где је утврђено да је оштећена примљена на прегледе, да је том приликом задобила повреде које су код ње констатоване, при чему се вештак изјашњавао на који начин су могле настати наведене повреде, односно да се не може искључити могућност да су повреде настале или при паду или једнократно дејством тупине механичког оруђа, у шта спада ударац отвореном или стиснутом шаком у пределу чела или образа, да су опекотине на десној надланици могле настати при контакту запаљене цигарете, са површином коже, а крвни подливи коже који су код ње пронађени су могли настати вишеструким дејством тупине ударцима обувеним стопалом, стиснутом шаком у песнице, неком широм површином као даска и сл., док крвни подливи на предњим странама потколеница могу настати приликом клечања, односно удара овим деловима на ову чврсту подлогу као што је под. Што се тиче гинеколошког прегледа оштећене у истом је констатовано лако степено црвенило на улазу у усмину, у пределу обе плутеусне регије видљиви хематоми промера око 6-7 цм, док су перианално видљиви хематоми, те да вештак није искључио могућност да је дошло до гурања полног органа или неког другог предмета у телесне отворе оштећене, те имајући у виду исказе испитаних сведока ВВ, ГГ, ЕЕ и ДД, који су први видели оштећену након критичног догађаја, да су потврдили да су критичном приликом код оштећене уочили узнемиреност, да је плакала и говорила да је окривљени силовао, да је претио да ће да убије њу и децу, да их закоље, да је он припадник “земунског клана”, да је говорила да је ударао, показала је на руци повреде од опушака, да се жалила да је боли стомак и глава, показивала да је ударио у пределу лица и шутирао, да је била страшно уплашена и имала црвенило на лицу, да јој је гурао флашу у полни орган, јер није могао да има сексуални однос са њом, те да је деловала потресено и уверљиво, то је правилно првостепени суд, а имајући у виду медицинску документацију на име оштећене, закључио да је окривљени употребом силе и претњом да ће непосредно напасти на живот и тело, задао окривљеној повреде ближе наведене у изреци пресуде, о чему се суд детаљно изјашњавао на странама 101., 102. и 103. образложења побијане пресуде, те су супротни жалбени наводи браниоца окривљеног, којима указује да се повреде које су констатоване код оштећене не поклапају са медицинском документацијом, те да је суд погрешно прихватио исказ оштећене као јасан и уверљив, оцењени као неосновани и без утицаја су на другачију одлуку суда.

С тим у вези, жалбени наводи браниоца окривљеног којима оспорава чињенично стање указивањем да оштећена није говорила истину приликом давања својих исказа, нити су њени искази били доследни, а на чијем исказу суд заснива пресуду, оцењени су као неосновани, будући да је из исказа оштећене која је детаљно описала, где, када и на који начин је окривљени извршио кривично дело (при ком исказу је остала током читавог поступка), утврђено да је претње окривљеног схватила озбиљно, да је поступала у страху, а што произлази из налаза и мишљења судских вештака психијатра Александра Милошевића и специјалисте медицинске психологије Наде Јанковић, односно да је у односу на критичне околности оштећена трпела психичке претње, страх високог интензитета, те да се исказ оштећене може сматрати валидним, јер добијени тестови су показатељи и представљају маркер опште стратегије да се понашала искрено, да је искључено присуство конфабулација, те да су самим тим у њеном исказу изостали митоманија, патолошко лагање и псеудологија фантастика, што је све потврђено налазом и мишљењем комисије судских вештака психијатра Светислава Мишковића и психолога Дејана Степановића, те су и ови жалбени наводи браниоца без утицаја на другачију одлуку суда.

Неосновано се и жалбом браниоца окривљеног указује да у конкретном случају време и место извршења кривичног дела не одговара доказима у списима предмета, при чему је се суд на странама 126., 127., 128. и 129. образложења побијане пресуде детаљно изјашњавао о чињеници да је оштећена након предметног догађаја била у стану код окривљеног, имајући у виду да су вештаци психијатри се сагласили да је на целокупно понашање оштећене током целог догађаја утицао њен страх, да је од стране вештака процењено да она има такву организацију личности да није могла да добро реагује у изненадним, непредвиђеним и стресним ситуацијама и да је страх апсолутно могао да буде узрок зашто се она није обратила људима које је уз пут срела за помоћ, јер се ради о особи не изразито високих интелектуалних способности, која потиче од социјално интелектуално оскудне средине и која у складу са тим, има лимитиран корпус животног искуства, при чему су се вештаци изјаснили да је страх могао да се јави још док су били у фирми, да је могао да траје све време док је била у таксију, у стану окривљеног, штавише, тај страх још увек траје, те да управо када су се људи из фирме јавили оштећеној, исти су проузроковали да она затражи помоћ, јер је ситуација која се развила достигла кумулацију негативних догађаја у стану окривљеног, услед чега је оштећена и затражила помоћ када је добила поруку од сведока ДД. При томе, сва четири вештака психијатријско-психолошке струке изјаснили су се идентично о понашању оштећене и у свлационици и у стану, о њеном психичком стању, особинама личности, реакцији на присутни страх, због чега је правилно првостепени суд закључио да је оштећена, све док колеге нису дошле по њу колима, била у страху од окривљеног, услед силе и претњи које је према њој предузео у свлационици, а како је оптужницом обухваћен догађај од 18.03.2021. године, око 21:00 час до 19.03.2021. године око 04:10 часова, суд се даље није бавио образлагањем доказа који се односе на период проведен у стану окривљеног, чиме није прекорачио оптужни акт, како се супротно томе указује у изјављеној жалби.

С тим у вези, правилан је закључак првостепеног суда да се у конкретном случају ради о нарочито свирепом начину извршења кривичног дела, који начин произлази из чињенице да радње окривљеног у знатној мери превазилазе границе које су уобичајене код оваквог кривичног дела, јер се ради о физичком и психичком мучењу, вређању њеног достојанства, вишечасовном малтретирању у трајању од више од седам сати, затим из природе интензитета силе, каснијих поступака окривљеног, као што је угуривање флаше у вагинални отвор жртве, угуривање песнице у вагину жртве, гашење цигарета по телу, а нарочито понижавајући начин подразумева и обухвата околности извршења кривичног дела, услед којих осећање понижавања достојанства личности знатно превазилази меру и границу уобичајеног, а што произлази такође из поступака окривљеног током вишечасовног мучења жртве, па је тако окривљени терао оштећену да мокри у канту, док је он по њој уринирао, ударао оштећену по рукама и ногама, терао да му се захваљује, а што се тиче претњи, исте су биле таквог интензитета да је жртва поверовала у озбиљност и остварљивост истих, а бројне повреде код исте потврђују примену силе.

Код напред изнетог, првостепени суд је на основу свих изведених доказа које је правилно ценио, у потпуности утврдио чињенично стање, на које је правилно применио кривични закон када је окривљеног огласио кривим за кривично дело силовање из члана 178 став 3 у вези става 1 КЗ, које кривично дело је окривљени

учинио са директним умишљајем, свестан свог дела и забрањености дела, те како није било околности које би искључиле кривицу окривљеног, то га је правилно првостепени суд огласио кривим за извршено кривично дело.

Испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији, која је изречена окривљеном, а поводом изјављене жалбе јавног тужиоца ВЈТ у Београду и по службеној дужности, а поводом жалбе браниоца окривљеног, у смислу одредбе члана 451 став 2 тачка 1 ЗКП, правилно је првостепени суд на страни окривљеног од олакшавајућих околности ценио коректно држање пред судом, околност да је одређене чињенице признао у својој одбрани, његово здравствено стање, да је срчани болесник, има уграђен стент, те да му предстоји уградња још једног стента, док је од отежавајућих околности ценио чињеницу његове раније осуђиваности, између осталог два пута због кривичног дела силовање, од чега једном за исто кривично дело, као што је кривично дело које је предмет овог поступка.

Међутим, основано се изјављеном жалбом јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду указује да суд није у довољној мери ценио отежавајуће околности у смислу раније вишеструке осуђиваности окривљеног, иако је правилно примењен институт вишеструког поврата у смислу одредбе члана 55а КЗ, а ово стога што је окривљени осуђиван 2008. године, због кривичног дела посредовање у проституцији из члана 184 КЗ, на казну затвора у трајању од 7 (седам) месеци, затим 2013. године, због кривичног дела силовање из члана 178 став 3 у вези става 1 КЗ и кривичног дела противправно лишење слободе из члана 132 став 1 КЗ, када је осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) година и 4 (четири) месеца, затим 2013. године, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138 став 1 КЗ, на казну затвора у трајању од 4 (четири) месеца, а 2017. године, због кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182 став 1 КЗ и кривичног дела силовање из члана 178 став 1 КЗ, када му је изречена казна затвора у трајању од 2 (две) године и 7 (седам) месеци, те се основано изјављеном жалбом јавног тужиоца указује да очигледно претходно изречене кривичне санкције нису утицале на њега да убудуће не врши кривична дела, при чему се ради о лицу које је осуђивано више пута због кривичних дела против полне слободе, између осталог два пута због истог кривичног дела као кривично дело за које је оглашен кривим у овом кривичном поступку, те ценећи протек времена од ранијих извршених истих и сродних кривичних дела, те јачину угрожавања, односно повреде заштићеног добра, као и побуде за извршење кривичног дела, то је Апелациони суд у Београду, усвајањем изјављене жалбе јавног тужиоца ВЈТ у Београду преиначио првостепену пресуду у делу одлуке о казни, налазећи да има места примени одредбе члана 55а КЗ, јер је окривљени два пута осуђен за кривична дела учињена са умишљајем на казну затвора од најмање једне године, те да је последњи пут отпуштен са издржавања казне затвора дана 13.04.2018. године, а да од дана отпуштања па до извршења новог кривичног дела није прошло 5 година, те је окривљеног за кривично дело силовање из члана 178 став 3 у вези са ставом 1 КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од 14 (четрнаест) година, у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 19.03.2021. године, па надаље, налазећи да ће се наведеном кривичном санкцијом у потпуности остварити сврха кажњавања у оквиру опште сврхе изрицања кривичних санкција, те утицати на окривљеног да убудуће не врши кривична дела, у смислу одредби чланова 4 и 42 КЗ.

Овај суд је имао у виду и остале жалбене наводе браниоца окривљеног, које није посебно образлагао, будући да је нашао да се истима не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде.

Сходно напред изнетом, а на основу одредби чланова 457 и 459 ЗКП, Апелациони суд у Београду донео је одлуку као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Савић,с.р.

Председник већа-судија
Милимир Лукић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић